

toren at etablere meget store produktionsenheder ikke hensigtsmæssig.

Eventuelle sygdomsforekomster i store besætninger, som fordrer nedslagning, medfører stor økonomisk belastning både for forædlingsvirksomheden og producenten samt for staten i de tilfælde, hvor denne efter lovgivningen er erstatningspligtig.

Forslaget om at indføre en grænse på 500 DE for besætningen på den enkelte ejendom er samtidig et led i bestræbelserne på at bevare en alsidig ejendomsstruktur, som giver det bedst mulige grundlag for nyetablering og generationsskifte samt gode muligheder for optimal udnyttelse af de enkelte landbruges kvalifikationer og handlemuligheder. Besætningsgrænsen skal i øvrigt ses i sammenhæng med forslaget om adgang til at eje 3 landbrugsejendomme, som giver den enkelte jordbruger mulighed for at opbygge meget væsentlige produktioner i flere enheder.

Forslaget om krav til andel af egen jord og til arealer under flerårige kontrakter vil medvirke til at skabe mere stabile bedrifter, hvor der er sammenhæng mellem produktion og produktionsgrundlaget. Forslaget om minimumskrav til andelen af egen jord vil imidlertid, hvis kravet skal opfyldes med meget kort varsel, stille mange landmænd over for krav om investering i jord, som de ikke kan imødekomme. Der ville også være en risiko for en u hensigtsmæssig udvikling i priserne på jord. Det foreslås derfor, at reglerne for eksisterende bedrifter først får virkning efter en længere overgangsperiode. Hermed får jordbrugerne mulighed for en gradvis erhvervelse af den nødvendige jord. Det bemærkes hermed, at det forventes, at der i forbindelse med gennemførelsen af ophørsstøtteordningen vil blive udbudt ikke ubetydelige arealer, formentlig i størrelsesordenen 100.000 ha.

Forslaget medvirker til at hindre afvandringen fra landdistrikterne ved at forbedre mulighederne for, at ikke-landbrugere, der vælger at bo på landet, kan supplere arealet til beboelsejendomme op til 5000 m² uden landbrugspligt, ligesom muligheden for oprettelse af mindre landbrug til fritidsformål o.lign. forbedres.

Forslaget tilsigter at skabe det bedst mulige grundlag for dansk landbrugs fortsatte konkurrenceevne ved produktion af sunde varer af høj kvalitet.

6. Miljømæssige konsekvenser

Dansk landbrugs forhold til det omgivende miljø har i de senere år været omgivet af stadig større opmærksomhed. Vandmiljøplanen og handlingsplanen for en bæredygtig udvikling i landbruget har fastlagt

rammer for opbevaring, håndtering og udnyttelse af husdyrgødning m.v.

Lovforslaget indeholder en styrkelse af de miljømæssige aspekter af den jordbrugsmæssige drift, idet der bl.a. i overensstemmelse med tankerne i Brundtland-rapporten om sektormæssig varetagelse af miljøhensyn sker en præcisering af definitionen af forsvarelig erhvervmæssig drift i lovens § 7. Lovforslaget fastholder den gældende driftstilstand, hvorefter ekstensive produktionsformer, udtagning af jord m.v., især inden for rammen af EU's ordninger, anses for jordbrugsmæssig aktivitet, der opfylder kravene til forsvarelig erhvervmæssig drift.

De i forslaget forudsatte bestemmelser om begrænsning af besætningsstørrelser og krav til andelen af egen jord m.v. vil modvirke tendenser til koncentration af husdyrproduktion i meget store enheder, og bidrage til en bæredygtig udvikling med en større spredning af husdyrholdet og sikring af det nødvendige areal til udspreddning af husdyrgødning.

7. Administrative og finansielle konsekvenser

De ændrede regler om fortrinsstilling medfører, at der vil blive tale om fortrinsstilling i et større antal sager end hidtil. Reglerne om besætningsstørrelser og andel af egen jord for husdyrbedrifter vil over en årrække kunne medføre et stigende ressourcebehov til tilsyn og kontrol i takt med implementeringen af regelsættet.

Med lovforslaget tilsigtes ikke ændring i den gældende opgavefordeling mellem tilsynsmyndighederne på jordbrugs- og miljøområdet.

Da lovforslaget ønskes fremsat nu, har der ikke været mulighed for at gennemføre forhandlinger om regulering af bloktilskud til amterne i forbindelse med jordbrugskommissionernes virksomhed. Sådanne forhandlinger vil blive optaget og eventuel regulering af bloktilskud vil blive medtaget på Finansministeriets kommende bloktilskudsaktstykke. Eventuelle øgede udgifter til Landbrugsministeriets administration af loven vil blive afholdt inden for Landbrugsministeriets rammer.

Præciseringen af kontrolreglerne i øvrigt fastsætter ikke nye opgaver, som ikke tidligere påhvilede kommuner og jordbrugskommissioner. Landbrugsministeren vil løbende følge administrationen blandt andet med henblik på rationalisering og forenkling af tilsyns- og kontrolopgavernes varetagelse som følge af etableringen af det generelle landbrugsregister.

8. Høring

Lovforslaget er forelagt Landbrugsrådet, De danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug,